

INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

Commission internationale de juristes - Comisión Internacional de Juristas

"dedicated since 1952 to the primacy, coherence and implementation of international law and principles that advance human rights"

PRESSEMEDDELSE

ICJ-rapport: Førende jurister peger på et presserende behov for at genoprette menneskerettighederne i kampen mod terrorisme

Prominente dommere og advokater publicerer rapport i forbindelse med en treårig undersøgelse om terrorbekæmpelse

I en af de hidtil mest omfattende undersøgelser vedrørende antiterrorpolitik og menneskerettigheder beretter højtstående advokater og dommere i dag, at den internationale antiterrorpolitik har haft alarmerende bivirkninger, og påberåber sig øjeblikkelig handling. ”The Eminent Jurists Panel on Terrorism, Counter-Terrorism and Human Rights”, som er etableret under Den Internationale Juristkommission (ICJ), har baseret sin rapport ved navn **“Assessing Damage, Urging Action”** på 16 høringer dækkende mere end 40 lande verden over.

”I arbejdet med undersøgelsen blev vi chokerede over rækkevidden af de skader, som overdrevne antiterroriltag har forårsaget i en lang række lande i løbet af de seneste syv år. Mange regeringer har, uden at skænke hidtidige erfaringer en tanke, tilladt en forhastet respons på terroren og tiltag som strider mod menneskerettighederne og underminerer normalt højt respekterede værdier. Resultatet er en seriøs trussel mod de internationale menneskerettigheder og deres juridiske rammer” – udtaler **Arthur Chaskalson**, formand for the Eminent Jurists Panel, tidligere Chief Justice i Sydafrika og første præsident for den sydafrikanske forfatningsdomstol.

Rapporten illustrerer følgevirkningerne af antiterror-foreanstaltninger såsom tortur, forsvindinger, vilkårlige og hemmeligholdte indgreb i den personlige frihed, mangel på retfærdig rettergang og konsekvent straffrihed for omfattende overtrædelse af menneskerettigheder i mange dele af verden. Juristpanelet advarer mod farerne ved, at ekstraordinære ”midlertidige” antiterroriltag er ved at blive en permanent del af national lov og praksis – også i de mere demokratiske samfund. Panelet gør indtrængende opmærksom på, at det nuværende internationale politiske klima muligvis repræsenterer en sidste chance for at gennemføre afhjælpende tiltag, og genoprette tidligere internationale normer. Ændringen i den amerikanske regering giver en enestående mulighed for forandring.

”Der er gået syv år siden angrebet den 11. september, og det er nu tid til at gøre status over og ophæve de senere års skadegørende love og politik. Menneskerettighederne og international humanitær lovgivning giver en stærk og fleksibel ramme for at behandle terrortrusler” siger **Mary Robinson**, tidligere FN Højkommissær for Menneskerettigheder, tidligere præsident for Irland og nuværende præsident for ICJ. ”Det er helt afgørende, at alle stater genetablerer deres engagement i arbejdet med menneskerettighederne og at FN påtager sig en ledende rolle i processen. Hvis vi ikke handler nu, risikerer skaderne på international ret at blive permanente” – tilføjer hun.

Rapporten opfordrer til en afstandstagen fra paradigmet om ”krigen mod terror”, og at man tager kraftigt afstand fra den politik, som er blevet ført på baggrund heraf. Rapporten fremhæver at den juridiske respons på terrortruslen bør hvile på et strafferetligt lovgrundlag, og ikke hemmelig efterretning. ”Vi har set gentagne eksempler på, at efterretningstjenester i adskillige lande handler uden at kunne blive stillet til ansvar, og at efterretningstjenesterne samarbejder uden hensynstagen til retssikkerheden” – udtaler Hina Jilani, advokat ved den pakistanske højesteret og tidligere FN repræsentant for Human Rights Defenders. ”De indhentede oplysninger bruges herefter i forskellige retssager uden at de kan anfægtes. Hemmeligholdelse er ved at blive en fast forankret del af vores retssystemer”.

INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

Commission internationale de juristes - Comisión Internacional de Juristas

"dedicated since 1952 to the primacy, coherence and implementation of international law and principles that advance human rights"

Selvom de skadelige virkninger af de indførte antiterror-tiltag har været veldokumenteret i løbet af de senere år, er dette den første undersøgelse der tegner et samlet billede af situationen og baserer dette på en lang række afholdte høringer, dækkende mere end 40 lande over en periode på 3 år. Efterhånden som medlemmerne af panelet lyttede til vidneudsagn fra regeringsrepræsentanter, ofre for terrorisme, interesseorganisationer og NGO'er i adskillige lande verden over, dukkede et gennemgående tema op: de retssystemer vi har haft siden anden verdenskrig, var i forvejen godt rustet til at håndtere også den aktuelle terrortrussel.

The Eminent Jurist Panel opfordrer politikere til at stole på de etablerede retssystemer og bruge straffedomstole i stedet for at ty til ad hoc- eller militære domstole i forbindelse med retsforfølgning af terrormistænkte. Rapporten bemærker gentagne gange hvordan udemokratiske regimer har henvist til antiterrorforanstaltninger i lande som fx USA, for at retfærdiggøre deres egen tvivlsomme politik og praksis.

Wilder Tayler, fungerende generalsekretær for ICJ, glæder sig over den uafhængige gruppes rapport, og opfordrer staterne til at søge inspiration i rapportens anbefalinger, og hurtigst muligt via handling og ikke blot ord, vise at man reelt respekterer menneskerettighederne.

Den 16. februar 2009 afholdte panelet den officielle lancering af rapporten i Geneve, hvor rapporten også blev fremlagt i Bangkok. Den 17. februar præsenteres den i London og den 27. februar i Washington D.C.

Vedhæftet er et executive summary af rapporten, som også kan fremsendes i fuld længde på forespørgsel. Yderligere spørgsmål kan rettes til bestyrelsesmedlem i den danske sektion Ida Søholm på telefon 3024 6380.

Baggrunds information

The members of the Eminent Jurists Panel:

Justice Arthur Chaskalson (South Africa), former Chief Justice of South Africa, first President of South Africa's

Constitutional Court and Chair of the Eminent Jurists Panel;

Professor Georges Abi-Saab (Egypt), Emeritus Professor of International Law at Graduate Institute of International and Development Studies, Geneva, former judge at the International Criminal Tribunals for the Former Yugoslavia and Rwanda, and member of the World Trade Organization's Appellate Body;

Professor Robert K. Goldman (USA), Professor of Law at the American University in Washington D.C. former President of the Inter-American Commission on Human Rights and former Independent Expert of the United National Commission on Human Rights on counter-terrorism and human rights;

Ms. Hina Jilani (Pakistan), lawyer of the Supreme Court of Pakistan and former UN Special Representative of the Secretary General on the situation of human rights defenders;

Professor Vitit Muntarbhorn (Thailand), Professor of Law at Chulalongkorn University, Bangkok and UN Human Rights Council's Special Rapporteur on the situation of human rights in North Korea;

INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

Commission internationale de juristes - Comisión Internacional de Juristas

"dedicated since 1952 to the primacy, coherence and implementation of international law and principles that advance human rights"

Ms. Mary Robinson (Ireland), former President of Ireland, former UN High Commissioner for Human Rights, and ICJ President;

Professor Stefan Trechsel (Switzerland), judge *ad litem* at the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, former President of the European Commission on Human Rights and Emeritus Professor of Law at University of Zurich;

Justice Raúl Zaffaroni (Argentina), Judge of the Supreme Court of Argentina, Emeritus Professor at the University of Buenos Aires and former Director of the UN's Latin American Institute for the Protection of Crime and the Treatment of Offenders.

Countries and regions covered by the investigation:

Australia, Canada, Colombia, East Africa (Kenya, Tanzania and Uganda), the European Union and its member states, Israel and the Occupied Palestinian Territory, the Middle East (Egypt, Jordan, Syria and Yemen), North Africa (Algeria, Morocco and Tunisia), Pakistan, the Russian Federation, South Asia (Bangladesh, India, Maldives, Nepal and Sri Lanka), South-East Asia (Indonesia, Malaysia, the Philippines and Thailand), the Southern Cone countries of Latin America (Argentina, Brazil, Chile, Paraguay and Uruguay) on lessons from the past, the UK (London and Belfast) and the United States. A copy of the executive summary and of the report can be viewed at www.icj.org.

INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

Commission internationale de juristes - Comisión Internacional de Juristas

"dedicated since 1952 to the primacy, coherence and implementation of international law and principles that advance human rights"